

Lakóépület utcai erkélyeinek  
felújítási dokumentációja  
Engedélyezési terv  
Budapest, VII. Király u. 15. - Holló u. 16.  
Hrsz.: 34184  
Műemléki törzsszáma: M III 15593



*Építtető:*

ERVA Erzsébetvárosi Önkormányzati Vagyonkezelő Nonprofit  
Zártkörűen Működő Részvénytársaság  
(ERVA Nonprofit Zrt. )  
1071 Budapest, Damjanich utca 12.  
Cégjegyzékszám: 01-10-043258

*Tervező:*

DaArt Építésziroda Kft.  
2100 Gödöllő, Aulich L. u. 9.  
Dallmann Péter  
okl. építésmérnök, E13-1008  
Tel.: 06-30-990-3171  
e-mail: [dallmann@t-online.hu](mailto:dallmann@t-online.hu)

2014.05.10.

# Tartalomjegyzék

Címlap  
Tartalomjegyzék  
Tervezői jogosultság kamarai határozata  
Aláírólap  
Építészeti műszaki leírás  
Hulladékkezelési műszaki leírás  
Munkavédelmi, biztonságtechnikai és egészségvédelmi fejezet  
Tartószerkezeti tervfejezet (külön PDFÁ állomány)  
Szakvélemény és restaurálási terv a fémszerkezetekhez (külön PDFÁ állomány)  
Kőrestaurátori szakvélemény és javaslat (külön PDFÁ állomány)  
Fénykép-dokumentáció (külön jpg állományok)  
Meghatalmazás (külön PDFÁ állomány)  
Térképmásolat (külön PDFÁ állomány)

## **Rajzok:**

### **Meglévő állapot**

M-01	Földszint alaprajza, meglévő állapot	M 1:100
M-02	1. emelet alaprajza, meglévő állapot	M 1:100
M-03	2. emelet alaprajza, meglévő állapot	M 1:100
M-04	Homlokzat, metszet, meglévő állapot	M 1:100

### **Tervezett állapot**

E-01	Földszint alaprajza, tervezett állapot	M 1:100
E-02	1. emelet alaprajza, tervezett állapot	M 1:100
E-03	2. emelet alaprajza, tervezett állapot	M 1:100
E-04	Homlokzat, metszet, tervezett állapot	M 1:100



## PEST MEGYEI ÉPÍTÉSZ KAMARA

Budapest, V. kerület Városház u. 7.  
e-mail: pmek@t-online.hu

✉ 1364 Bp. Pf. 90.

☎ 235-0693, 235-0694 ☎ /Fax: 266-25-86

www.pmek.hu

Iktatószám: 1220750/2012.  
Ügyintéző: Gera Orsolya

Tárgy: Dallmann Péter „É” jelű teljes körű  
építész tervezői határozata

### H A T Á R O Z A T

**Dallmann Péter** 2100 Gödöllő, Aulich Lajos utca 9. sz. alatti lakost

anyja születési családi és utóneve: **Keglovics Ilona**

születési helye, ideje: **Pécs, 1967. 07. 08.**

oklevelek (megnevezése, száma, kibocsátó, szak, szakirány):

**Budapesti Műszaki Egyetem Építésmérnöki Kar, okleveles építésmérnök, 91/1993.**

a Pest Megyei Építész Kamara által vezetett Tervezői Névjegyzékben építészeti szakterületen

**É 13 - 1008**

nyilvántartási számra bejegyzem, egyben az É 13-1008/13 tervezői névjegyzéki számát törlöm.

**Ötévenként, a külön jogszabályban meghatározott továbbképzési feltételek teljesítését igazolnia kell!**  
**Tájékoztatom, hogy a határnapig történő teljesítés igazolásának elmulasztása – a 104/2006. (IV. 28.)**  
**Korm. rendelet 14. § (1) és 16. (2) b) pontjai alapján – a tervezői névjegyzékből való törlést vonja**  
**maga után. Az igazolások teljes körű bemutatása esetén a továbbképzési időszak újra kezdődik.**

**A továbbképzés teljesítésének igazolása a kérelmező feladata!**

**A továbbképzési időszak 2013. január 3. napjával indul.**

Tevékenységi köre: **teljes körű építészeti tervezési tevékenység.**

A teljes körű építészeti tervezési tevékenységét a mindenkor hatályos jogszabályok szerint gyakorolhatja.

Felhívom a szíves figyelmét arra, hogy a bejegyzett adataiban bekövetkezett változást 10 napon belül írásban köteles a Pest Megyei Építész Kamarához bejelenteni.

Határozatomat a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 3. § (1) bek. a) pontja és a 42. § (2) bekezdésében biztosított jogkörömben hoztam meg, a 103/2006. (IV. 28.) és 104/2006. (IV. 28.) Korm. rendeletek alapján, figyelemmel a 2004. évi CXL. törvény előírásaira.

A 2004. évi CXL. törvény 73/A. § (2) bek. a) pontja alapján a határozat a közlésekor jogerős.

Budapest, 2013. január 3.

  
**/Gera Orsolya/**  
a Pest Megyei Építész Kamara  
titkára  


Erről értesül: 1.) Kérelmező  
2.) Irattár – Helyben

Aláírólap  
Lakóépület utcai erkélyeinek felújítási dokumentációjához  
Engedélyezési terv  
Budapest, VII. Király u. 15. - Holló u. 16.  
Hrsz.: 34184

A 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 8. melléklete alapján

Tervezett bontási tevékenység, illetőleg dokumentáció (rész) megnevezése:  
Lakóépület utcai erkélyeinek felújítása, restaurálása

Az építtető neve, megnevezése: ERVA Nonprofit Zrt.  
Cégjegyzékszám: 01-10-043258  
Címe: 1071 Budapest, Damjanich utca 12.

A tervezett építési tevékenység:

- helye: Budapest VII.
- az ingatlan címe: Király u. 15. - Holló u. 16.
- helyrajzi száma: 34184

A környezet meghatározó jellemzői: VK-VII / 12  
védeltségi minősítése: Műemlék III  
Műemléki törzsszáma: 15593  
Beépítés módja: Zárt sorú

Felelős tervező neve: Dallmann Péter, okleveles építésmérnök  
Címe: 2100 Gödöllő, Aulich Lajos u. 9.  
Jogosultság száma: E 13-1008  
Aláírása



Szakági tervező neve: Lengyel Tamás, Okl. építőmérnök, Tartószerkezeti vezető tervező  
Címe: 1093. Budapest, Vámház krt. 11.  
Jogosultság száma: T-T 01-1830  
Aláírása:

## Építészeti műszaki leírás

Az épület a Király utca és a Holló utca sarkán található. Szintszáma: pince, földszint, 3 emelet.

A tetőtér beépítetlen. A földszinten üzletek, az emeleteken lakások találhatók.

Az épületet eredeti tervein 1852. szeptemberi keltezés látható. A terveket Pollack Ágoston jegyezte. A homlokzat szerkesztése klasszicista, egyes díszek ugyanakkor a romantika jegyeit mutatják.

Az épület király utcai főhomlokzatának sarkait rizalitok emelik ki, melyek mind a négy szinten végigvonulnak. A középen elhelyezett főbejáratot szintén rizalit-szerű kiemelés hangsúlyozza, azonban ez csak a földszinten látható.

A sarok rizalitokat és a főbejáratot tovább hangsúlyozzák az ide tervezett erkélyek. A sarkokon az első és a második emeleten, míg a főbejárat felett csak az emeleten láthatók. A második emeleti erkélyek mind szélességükben mind kiülésükben kisebbek mint az alattuk találhatók.

Az erkélyek öntöttvas konzolokra helyezett vörös mészkőlapokból készültek. Az erkélyeken jelenleg kovácsoltvas jellegű korlátok láthatók, amik utólag kerülhettek fel. Az eredeti korlátok valószínűleg öntöttvasból készültek (lásd belső fölépcsőház), ugyanakkor ezek mintájára nem található forrás, de a kölemezek бүтүјén található szabályosan elhelyezett furatok erre utalnak

Az utólag felkerült korlátok valószínűleg a 19. végén kerülhettek beépítésre. További beavatkozás történhetett a II. világháború után, mivel az öntöttvas konzolok mellé acél I tartók kerültek beépítésre, melyeket rabicolással, körbebetonozással védtek a korróziótól. Ezek az épülethez nem illeszkednek, a műemléki homlokzattól teljesen idegenek. A konzolok beépítést részben az öntöttvas konzolok sérülései, de inkább a kölemezek törései indokolhatták.

Az épület jelenlegi állapota nem méltó az egykori díszéhez. Az egyes kő és fémelemek pontos állapotát a restaurátori szakvélemények rögzítik, de általánosságban megállapíthatók, hogy több ponton károsodottak. Az épület egészének tartószerkezeti károsodásra utaló jelek ugyanakkor nincsenek.

A forgalmas utcán közlekedők védelme érdekében évekkel ezelőtt fa nehéz-állvány szerű védőtető épült az erkélyek alá. Ezeknek a védőtetőeknek tartószerkezeti szerepük nincs, nem érnek hozzá az erkélyekhez.

A megrendelő szándéka szerint az erkélyeket az eredeti állapotukba kívánja visszaállítani. Az utólag beépült I acél megerősítéseket el kívánja távolítani. A restaurálás, felújítás után a védőtetőket el kívánja távolítani.

A korlátok fémanyaga műhelyben helyreállítható, restaurálható és visszahelyezhető. A helyenként jelentősen sérült fémanyag pótolható.

A kölemezek a szakvéleményben részletezett okoknál fogva, nem állíthatók helyre, inkább az eredeti forma újragyártása valósítható meg. A kölemezek dísztelenek, a külső peremüknél vízorrt alakítottak ki. A falazott falszerkezetbe a kölemezek nincsenek beültetve, befogva. A pontos formák az eredeti kőelemek alapján elkészíthetők.

Egyes öntöttvas konzolok törtek, sérültek, ezek újragyárthatók, sablon alapján. A kisebb mértékben sérült konzolok teherbírása próbaterheléssel ellenőrizendő, mivel a szükséges teherbírás számítással nem igazolható.

A munkálatok során a Király utcai épület előtti fasor fokozottan védendő.

### Az érintett utcai erkélyek területei

1. emelet	13-as albetét	10,92 m2
	15-ös albetét	3,51 m2
	29-es albetét	3,51 m2
2. emelet	35-ös albetét	3,22 m2
	49-es albetét	3,22 m2

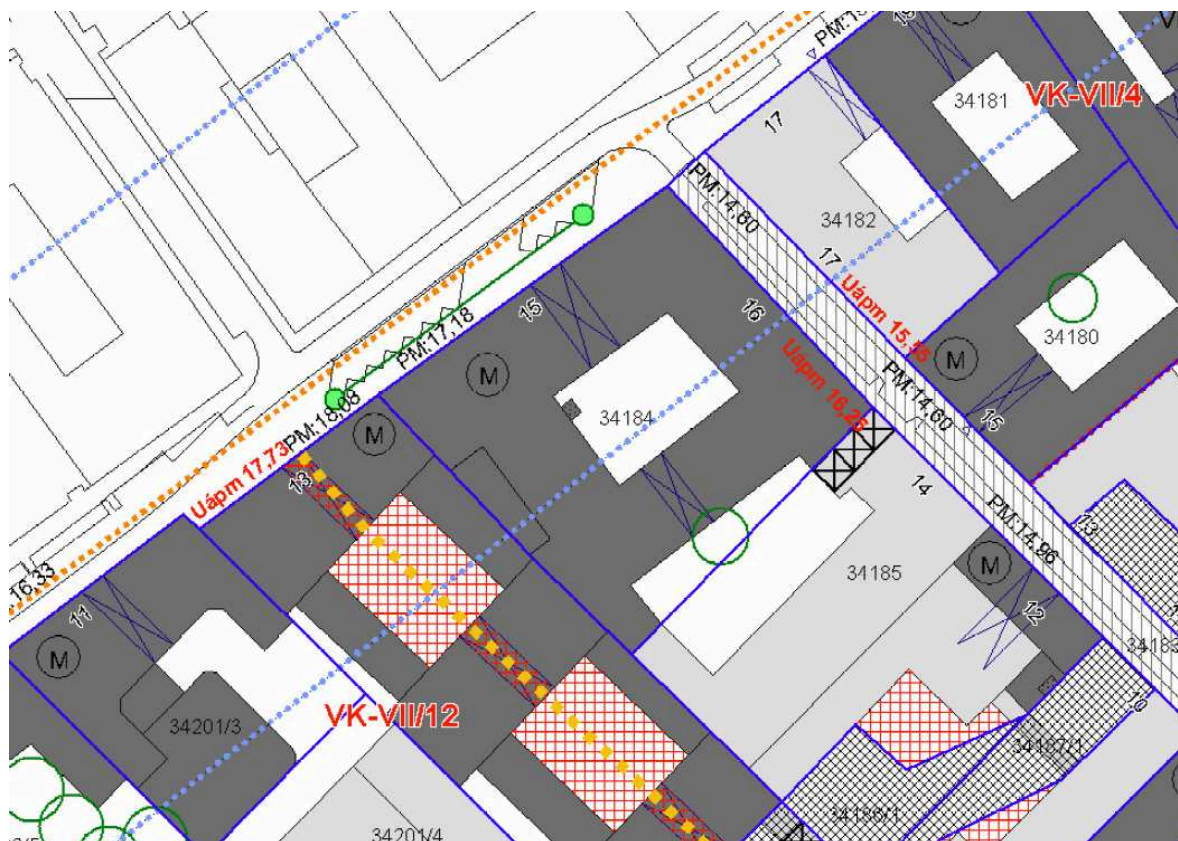
### A beépítési mutatók

Az épület beépítési mutatói ( beépítettség, bruttó szintterület, szintterületi mutató, építménymagasság, zöldfelület) nem változnak.

Új lakás, albetét nem keletkezik.

### Városképi illeszkedés

A felújítással előálló állapot az utcaképet, a környező épületekhez való illeszkedést nem befolyásolja.





## Bontási munkálatok

### Általános megjegyzések:

A építést-bontást csak érvényes, jogerőre emelkedett engedély birtokában szabad megkezdeni. A munkálatok vezetésével felelős vezetőt kell megbízni.

Valamennyi munkafolyamatnál a balesetvédelmi eszközök használata, előírások betartása kötelező. A munkavédelmi ruházatok, különösen a keménytalpú bakancs, szemüveg, láthatósági mellény, munkavédelmi sisak, kesztyű használatát szigorúan be kell tartatni. A munkálatok során használt gépek, elektromos meghajtású kéziszerszámok használati utasításait, balesetvédelmi előírásait a munkák megkezdése előtt figyelmesen el kell olvasni és azokat feltétlenül betartani.

Biztosítani kell a bontási terület idegenek előli elzárását, mégpedig a biztonsági sáv figyelembevételével, különös tekintettel a Király utca gépkocsi és gyalogos forgalmára, valamint az épületben lévő lakások használhatóságára.

### A bontás technológiai sorrendje

Alapszabályként megállapítható, hogy a bontás sorrendje az építési sorrenddel ellentétes.

- Kovácsoltvas díszműlakatos korlátok rögzítésének oldása (L alakú talpakkal kölemezbe ültették, és a furatot ólommal öntötték ki)
- Korlátok leemelése
- Egyes kölemezek leemelése, az összekötő kapcsok oldása
- Az utólagos I acél konzolok rabicolásának levésése
- I acél konzolok levágása
- Törött, hiányos eredeti öntött konzolok eltávolítása a falazatból, visszahorgonyzás elvágása
- Megmaradó öntöttvas konzolok próbaterhelése. A próbaterhelés elvégzésének pontos lefolytatását, a tartószerkezeti kivitelezési fejezet fogja tartalmazni.

## Villamos munkák

A tervezett munkák nem érintik az épület elektromos rendszerét. A fém szerelvények nincsenek bekötve az érintésvédelmi hálózatba.

## Épületgépészeti munkák

A tervezett munkák semmilyen módon nem érintik az épület gépészeti rendszereit.

## Csapadékvíz elvezetés

Az erkélylemezeknek korábban sem volt külön csapadékvíz elvezetése. A vízorros kőlapokról a víz egyszerűen kicsepegett a közterületre. A felújítás során ezen nem kívánunk változtatni.

## Azbeszt

A helyszíni bejárásokon és a felmérések során nem tapasztaltuk, hogy az épületszerkezetekbe azbesztet építettek volna be, így tervezői véleményünk szerint a bontandó részek nem tartalmaznak azbesztet. Amennyiben a kivitelezés közben mégis azbeszt tartalmú anyaggal (pl. hőszigeteléssel) találkozik a kivitelező, úgy annak eltávolítási módját, technológiáját külön leírásban kell meghatározni.

# HULLADÉKKEZELÉSI MŰSZAKI LEÍRÁS

## Építés - bontás időszak

A bontás időszaka 3 hétre tehető.

Az építés során keletkező hulladékfajták:

építési hulladék

szilárd kommunális hulladék

A szilárd kommunális hulladék gyűjtését az építés ideje alatt biztosítják a lakóépület hulladéktárolói edényeivel.

Az építési hulladék gyűjtését, kezelését az építési és bontási hulladékok kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet szabályai szerint kell végezni. Jelen esetben bontási hulladékkal nem kell számolni.

A munkák előkészítésekor meg kell tervezni a keletkező hulladék mennyiségét a következő táblázatban felsorolt csoportosításban, befejezésük után pedig el kell számolni a hulladékkal. A tervezett és végül a keletkezett hulladék mennyiségekről a jogszabályban megadott terv- és nyilvántartólapokon kell adatszolgáltatást benyújtani. A hulladék elhelyezés dokumentálására a hulladék nyilvántartó lapokon kívül a hulladékot kezelő átvételi igazolása is szükséges.

### 1. táblázat: Építési és bontási hulladékok csoportosítása

Sorszám	A hulladék anyagi minősége szerinti csoportok	Hulladék EWC kódja	Mennyiségi küszöb (tonna)
1.	Kitermelt talaj	17 05 04 17 05 06	20,0
2.	Betontörmelék	17 01 01	20,0
3.	Aszfalttörmelék	17 03 02	5,0
4.	Fahulladék	17 02 01	5,0
5.	Fémhulladék	17 04 01 17 04 02 17 04 03 17 04 04 17 04 05 17 04 06 17 04 07 17 04 11	2,0
6.	Műanyag hulladék	17 02 03	2,0
7.	Vegyes építési és bontási hulladék	17 09 04	10,0
8.	Ásványi eredetű építőanyag-hulladék	17 01 02 17 01 03 17 01 07 17 02 02 17 06 04 17 08 02	40,0

Tekintettel arra, hogy a keletkező hulladékmennyiségek feltehetően az I.1. számú táblázatban szereplő hulladék csoportokban meghaladja a feltüntetett mennyiségi küszöbértéket, az építető köteles az adott csoporthoz tartozó hulladékot - a hulladék további könnyebb hasznosíthatósága érdekében - a többi csoporthoz tartozó hulladéktól elkülönítetten gyűjteni és kezelőnek átadni.

A nem hasznosított vagy nem hasznosítható építési és bontási hulladék kizárólag inert vagy nem veszélyeshulladék-lerakón helyezhető el.



## ÉPÍTÉSI - BONTÁSI HULLADÉK TERVLAP

a bontási tevékenység során keletkező hulladékhöz

<b>Az építető adatai:</b> Neve: <b>ERVA Zrt.</b> Címe: <b>1071 Budapest, Damjanich utca 12.</b>	<b>A vállalkozók adatai:</b> Neve, címe: Nem ismert      KÜJ, KTJ száma: ..... Neve, címe: Nem ismert      KÜJ, KTJ száma: ..... Neve, címe: Nem ismert      KÜJ, KTJ száma: .....	<b>Dátum:</b> <p style="text-align: center;">2014. 05. 10</p>
<b>Az építési terület adatai:</b> Címe: . Budapest VII. Király 15. Helyrajzi száma: 34184 <b>A végzett tevékenység: utcai erkélyek javítása, restaurálása</b>		

Sor-szám	Bontási hulladék			Kezelési mód	
	A hulladék anyagi minősége szerinti csoportosítás	EWC kódszám	Tömeg (t)	Megnevezése	Helyszíne
1.	Kitermelt talaj	17 05	0	-	-
2.	Betontörmelék	17 01 01	1,5	1	Még nem ismert
3.	Aszfalttörmelék	17 03 02	0	-	-
4.	Fahulladék	17 02 01	0	1	Még nem ismert
5.	Fémhulladék	17 04	1	1	Még nem ismert
6.	Műanyag hulladék	17 02 03	0		Még nem ismert
7.	Vegyes építési és bontási hulladék	17 09 04	0,5	2	Még nem ismert
8.	Ásványi eredetű építőanyag-hulladék	17 01	7	1	Még nem ismert
<b>Összesen:</b>					

- ☐ 1. a hulladék hulladékkezelőnél kerül hasznosításra  
☐ 2. a hulladék ártalmatlanításra kerül  
☐ 3. helyszínen marad felhasználás céljából

## **MUNKAVÉDELMI, BIZTONSÁGTECHNIKAI ÉS EGÉSZSÉGVÉDELMI FEJEZET**

- Építési munka alatt azok munkák értendők, amelyek az építménnyel kapcsolatosak, függetlenül attól, hogy az állapot ideiglenesnek vagy véglegesnek tekinthető, beleértve a szükséges előkészítő és befejező munkákat is. Az előírásokat alkalmazni kell valamennyi építési-, építésszerelési munkánál.
- A segédszerkezeteket, állványokat, feljárókat, munkaeszközöket és más berendezéseket úgy kell méretezni, felállítani, megtámasztani, aládúcolni, lehorgonyozni, kialakítani, hogy a fellépő terhelés elviselése illetve átadására alkalmas legyen.
- Segédszerkezetek, állványok, továbbá munkagödrök és árkok állékonyságát és teherbíró képességét rendszeresen ellenőrizni kell.
- Ha a bontási munkát több kivitelező végzi, az építető köteles értesítést küldeni az országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Felügyelőség területileg illetékes felügyelőségéhez a munkálatok megkezdése előtt, abban az esetben, ha az építkezési munka terjedelme az előzetes ütemezés szerint meghaladja a 30 munkanapot és az egyidejűleg foglalkoztatottak száma meghaladja a 20 főt, vagy az építési munka terjedelme meghaladja az 500 fő/nap mértéket.
- A bontás során a munkahelyen csak olyan személy tartózkodhat, illetve végezhet munkát, akik alkohol, vagy a munkavégzési képességére hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll.
- Valamennyi bontási-kivitelezési munkát úgy kell megtervezni, hogy a munkavállalóra, illetve a környezetben tartózkodókra a veszélyforrások hatásukat ne tudják kifejteni.

### **Általános követelmények**

#### *Menekülési utak*

- A menekülési utakat szabadon kell hagyni, azoknak a lehető legrövidebb úton a szabadba vagy más biztonságos területre kell vezetniük.
- Veszély esetére a munkát végzőknek lehetőséget kell biztosítani valamennyi munkahely lehető leggyorsabb és legbiztonságosabb elhagyására.

#### *Hőmérséklet*

- A munkavégzés teljes időtartama alatt az alkalmazott munkamódszereket, a munka jellegét és az ott dolgozó munkavállalók megterhelését figyelembe véve az emberi szervezet számára megfelelő hőmérsékletet kell biztosítani.
- A klímakörnyezet kedvezőtlen hatásainak megelőzése céljából munkaszervezési intézkedéseket kell tenni. Óránként legalább 5, de legfeljebb 10 perces pihenőidőt kell közbeiktatni, ha a munkahelyen a munkahelyi klíma a 24 °C (K) EH értéket meghaladja, valamint a hidegnek minősülő munkahelyeken.
- A munkahely hidegnek minősül, ha a hőmérséklet a munkaidő 50%-ánál hosszabb időtartamban, szabadtéri munkahelyen a +4 °C-ot, illetve zárttéri munkahelyen a +10 °C-ot nem éri el.
- A hidegnek minősülő munkahelyen a munkavállaló részére +50 °C hőmérsékletű teát kell kiszolgáltatni.
- A védőital és a tea elfogyasztásához legalább a munkavállalók létszámát elérő mennyiségben, személyenként és egyéni használatra kiadott ivópoharakról kell gondoskodni. A védőital, valamint a tea készítése, tárolása, kiszolgálása a

közegészségügyi követelmények megtartásával történhet.

- Az építkezésen lévő melegedőben kell biztosítani helyet a dolgozóknak a megfelelő étkezéshez

#### *Közlekedőutak – veszélyes területek*

- A munkavégzés helyszínének megközelítését úgy kell megoldani – amennyiben ez csak szintkülönbség áthidalásával biztosítható, hogy az a biztonságos közlekedés követelményeit kielégítse.
- A munkahelyeknek és a közlekedési utaknak a szeméttől, törmeléktől és építési anyagmaradéktól mentesnek kell lenniük.
- A munkahelyeket és a közlekedési utakat úgy kell kialakítani, hogy azok a lehulló tárgyaktól védettek legyenek.
- Anyagot a munkahelyen csak olyan mennyiségben szabad tárolni, hogy az a munkát és a biztonságos közlekedést ne zavarja, a segédszerkezet állóképességét ne veszélyeztesse.
- A közlekedőutakat – beleértve a lépcsőket, rögzített létrákat és a rakodókat – úgy kell méretezni, elhelyezni, illetve kialakítani, hogy azok a rendeltetésüknek megfelelően könnyen, biztonságosan használhatóak legyenek, és a környezetükben foglalkoztatottak veszélyeztetése nélkül megfelelő hozzájutást biztosítsanak.
- Az utakat egyértelműen ki kell jelölni, azok állapotát rendszeresen kell ellenőrizni, illetve azokat megfelelően karban kell tartani.
- Ha az építési munkahely egyes területeire a belépés korlátozott, azokat el kell keríteni a belépési engedéllyel nem rendelkezők belépésének megakadályozására.

#### *Elsősegély*

- A vállalkozónak biztosítani kell az elsősegély nyújtási lehetőséget, és azt, hogy a munkavállalók közül külön előírások szerint, kiképzett és vizsgázott, elsősegélynyújtásra kijelölt személy mindig rendelkezésre álljon.
- Az elsősegélynyújtó helyiségeket el kell látni megfelelő elsősegélynyújtó felszerelésekkel és berendezésekkel.
- Intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy a balesetet szenvedett vagy hirtelen rosszul lett munkavállalókat orvosi kezelésre bármikor el lehessen szállítani.

#### *Tisztálkodó- és mellékhelyiségek*

##### *Öltözők és öltözőszekrények*

A munkavállalók részére megfelelő öltözőt kell biztosítani, ha a munkavégzéshez külön munkaruhát vagy védőruhát kell viselniük és – egészségügyi okok miatt vagy a munkavállalók korára, nemére tekintettel – nem várható el tőlük, hogy máshol öltözzenek át.

Az öltözőknek könnyen megközelíthetőnek és megfelelő méretűnek kell lenniük, azokat ülőhelyekkel kell ellátni.

Valamennyi építési munkahelyen, illetve annak közvetlen közelében legalább egy belülről zárható illemhelyet kell biztosítani.

Ha a munkáltató az építési munkahelyen 15 fő feletti létszámot folyamatosan foglalkoztat, elegendő számban illemhelyet, vizeldét és kézmosási lehetőséget kell biztosítani. Abban a helyiségben, ahol ezeket elhelyezték szellőzést, világítást, rendszeres takarítást, illetve az október 15. és április 15. közötti időszakban fűtést kell biztosítani.

#### *Egyéb rendelkezések*

- Az építési-bontási hely környezetét és határát ki kell jelölni és jelzőtáblákkal kell ellátni, azért, hogy az világosan látható és azonosítható legyen.
- A munkahelyen dolgozókat el kell látni elegendő mennyiségű ivóvízzel, ennek hiányában más, alkalmas, alkoholmentes itallal. Az ivóvízvételi helyeket a munkavégzési helyek közelében kell kialakítani.
- A munkáltató köteles gondoskodni ivóvízcsap, illetve ivókút felszerelésről, valamint az ivóvizet szolgáltató berendezés tisztán tartásáról és megfelelő karbantartásáról. Ha a

munkahelyen ipari vízszolgáltatás is van, a csapokat „ivóvíz”, illetve „nem ivóvíz” felirattal és a külön jogszabály szerinti jelöléssel kell ellátni.

### *Stabilitás és szilárdság*

- A magasban kialakított, mozgó vagy rögzített munkahelyek szilárdak és stabilak legyenek, figyelembe véve:
- az azokon dolgozók számát;
- maximális teherbírásukat és a teher elosztását;
- azokat a külső hatásokat, amelyeknek ki lehetnek téve.
- Amennyiben ezeknek a munkaállásoknak az alátámasztása vagy más eleme nem megfelelően stabil, ezek stabilitását megfelelő és biztonságos rögzítési módokkal biztosítani kell, elkerülve minden esetben a váratlan vagy akaratlan elmozdulást. Ez a szabály egyaránt vonatkozik a munkaállás egészére vagy annak egyes részeire.
- Stabilitás és szilárdság ellenőrzése.
- A stabilitást és a szilárdságot megfelelően ellenőrizni kell különös tekintettel azokra az esetekre, amikor az állás magasságát vagy mélységét megváltoztatják.
- Az állványokat üzembe kell helyezni felállításuk után.

### *Energiaelosztó szerelvények*

- A helyszíni energiaelosztó szerelvényeket, különösen azokat, amelyek külső hatásoknak vannak kitéve, rendszeresen kell ellenőrizni és karbantartani.
- A villamos légvezetékeket úgy kell vezetni, hogy azok az építési munkahelyeket elkerüljék. Ha ez nem lehetséges, akkor azokat feszültségmentesíteni kell. Ha a feszültségmentesítés nem megoldható, a személyek és járművek távoltartására elkorlátozást vagy figyelmeztető jelzéseket kell alkalmazni. Ott, ahol a vezetékek alatt járműveknek kell elhaladni, a szükséges figyelmeztető jelzések mellett, függesztett védőszerkezetek elhelyezéséről is gondoskodni kell.
- A szekrényeket telepítés után érintésvédelmi szempontból meg kell vizsgálni.

### *Magasból leesés*

- A magasból leesést alkalmas berendezéssel, így különösen megfelelő védelemmel kialakított állványszerkezet alkalmazásával kell megakadályozni. Az állványoknak szilárdnak, elegendően magasnak kell lenniük, és legalább egy lábdeszkával, egy középdeszkával és egy korláttal vagy azzal egyenértékű megoldással kell rendelkezniük.
- Magasban munkát csak megfelelő és alkalmas berendezéssel, illetve kollektív műszaki védelem biztosításával (pl. emelő-plató, védőháló, védőrács, mobil szerelőállvány) szabad végezni.
- Amennyiben a munka természete miatt ilyen berendezések alkalmazása nem lehetséges, megfelelő hozzáférési megoldásról kell gondoskodni, és a munkát végző részére a magasból való lezuhanás megelőzésére kialakított egyéni védőeszközt kell biztosítani.
- A munkavállalók lezuhanása és a felhasznált anyagok leesése ellen elsődlegesen biztonságot nyújtó berendezésekkel kell a védelmet kialakítani. Amennyiben erre nincs mód, akkor egyéni védőeszközt kell alkalmazni.
- A leesés elleni védelem méretezett és megfelelően rögzített lefedéssel, vagy 1 méter magas, háromsoros, 0,3 m-nél nem nagyobb osztásközü, lábdeszkával, középdeszkával, valamint korláttal, illetve ezekkel egyenértékű védelmet nyújtó megoldással biztosítható. Védőháló, illetve védőrács alkalmazása esetén annak lyukmérete a 10 cm x 10 cm-t nem haladhatja meg.

### *Állványok és létrák*

- Az állványokat úgy kell tervezni, összeállítani és karbantartani, hogy azok ne dőljenek össze, vagy ne mozduljanak el.
- A munkaállványokat, a pallókat és az állványlétrákat úgy kell összeállítani, hogy azok megakadályozzák a munkavállalók és a munkavégzés hatókörében tartózkodók lezuhanását, illetve, hogy a leeső tárgyakkal szemben védelmet nyújtsanak.

- Az állványt arra felhatalmazott személynek át kell vizsgálni: használatba helyezés előtt; rendszeres, meghatározott időközökben; módosítás, vagy használaton kívül helyezés, kedvezőtlen, viharos időjárást követően, földrengés okozta rázkódás esetén, vagy minden olyan esetben, amely a szilárdságát vagy a stabilitását befolyásolhatta.
- Csak szilárd és megfelelően karbantartott, tiszta állapotú létra használható. A létrákat céljuknak megfelelően, rendeltetésszerűen kell alkalmazni.
- A létrákat úgy kell felállítani, hogy használatuk alatt azok biztonságosan álló helyzetben maradjanak. A mozgatható létrák lábait stabil, erős, méretüknek megfelelő szilárd alapra kell helyezni, úgy, hogy annak fokai horizontális állásban maradjanak.
- A függő létrákat biztonságosan és – kivéve a kötélletrákat – úgy kell felerősíteni, hogy azok ne csúszhassanak el, illetve ne tudjanak kilengeni.
- A mozgatható létrák lábainak szétcsúszás elleni biztosítását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével, vagy szétcsúszást megakadályozó berendezéssel, illetve más azonos értékű megoldással kell biztosítani.
- A több részből, illetve egymásba tolható elemekből álló létrát vagy a tolóletrát csak olyan módon szabad használni, hogy a létraelemek egymáshoz képest elmozdulásmentesen álljanak. A kerek létrákat használatuk előtt elmozdulás ellen biztosítani kell.
- A létrát úgy kell használni, hogy a munkavállaló azon mindig biztonságosan tudjon állni és megfelelően kapaszkodni. Ha a létrára valamilyen terhet kézben kell felvinni, ez nem befolyásolhatja hátrányosan a kapaszkodás lehetőségét.
- A mobil állványt az akaratlan elmozdulásokkal szemben biztosítani kell.
- Az építési állványok tervezését, kivitelezését, felülvizsgálatát, munkavédelmi üzembehelyezését e rendelet előírásai, valamint a vonatkozó jogszabályokban előírtak szerint kell elvégezni, figyelemmel a kapcsolódó, mértékadó nemzeti szabványokban foglaltakra is.

#### *Anyagkitermelő és anyagkezelő járművek és gépi berendezéseik*

- Valamennyi anyagkitermelő és anyagmozgató járművet és gépi berendezést jó üzemállapotban kell tartani és megfelelően kell használni.
- Az anyagkitermelő és anyagkezelő járművek vezetőinek és gépi berendezések kezelőinek az érvényes jogszabályok szerinti képzettséggel kell rendelkezniük.
- A földmunkagép elhagyása előtt a gép kezelőjének valamennyi kezelőelemet semleges állásba kell állítania, és a gépet be kell fékeznie.
- A gép elhagyásakor a meghajtó motort le kell állítani, és biztosítani kell, hogy illetéktelen személy azt ne tudja működésbe hozni.
- A mozgó gépalkatrészek védőelemeit eltávolítani csak a működés teljes leállítása után, az akaratlan indítást meggátoló biztosítás alkalmazása után lehet.
- Bármilyen jellegű beavatkozás után valamennyi védőberendezést a gyári előírásoknak megfelelően ismét vissza kell helyezni és rögzíteni.

#### *A munkavállalók alkalmassága*

- Építés-kivitelezési munkahelyen csak azokat a személyeket szabad foglalkoztatni, akik az egyéb jogszabályokban meghatározottak szerint alkalmasak a munka végzésére.
- Egyedül munkát csak olyan személy végezhet, akit erre felkészítettek, és alkalmasságáról a munkáltató meggyőződött.
- Járművet, munkagépet vagy egyéb segédeszközt csak az a személy vezethet, illetve kezelhet, aki megfelel a külön jogszabályban előírt feltételeknek.

A balesetvédelmi előírások érvényesek az építkezésen dolgozó összes vállalkozóra.  
A balesetvédelmi előírások betartása minden itt munkát végző számára kötelezőek.